

ADVIESNOTA VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 5 JULI 2024

VOORSTEL:

1. Een uitvoeringskrediet van € 63 miljoen beschikbaar te stellen voor de realisatie van een extra beluchtingstank, renovatie van de waterlijn en kwaliteitsverbeteringen op rwzi Land van Cuijk;
 2. Een bestemmingsreserve te vormen van € 2.000.000 voor de instandhouding van rwzi Land van Cuijk.
-

PROBLEEMSTELLING

In 2021 (26 februari) en in 2023 (17 november) heeft het algemeen bestuur in twee fasen een totaal voorbereidingskrediet van € 6.500.000 ter beschikking gesteld voor de voorbereiding van diverse aanpassingen en kwaliteitsverbeteringen op de rwzi Land van Cuijk. In de afgelopen periode zijn daarmee via een Europese openbare aanbesteding een adviseur en aannemer gecontracteerd om samen met het waterschap in een bouwteam de voorbereidingen uit te voeren. Dit heeft geresulteerd in een voorontwerp, definitief ontwerp en een uitvoeringsontwerp van de waterlijn inclusief kostenramingen. Daarin is een aantal zaken meegenomen die ook in de argumentatie terug zullen komen, zoals:

- het doorvoeren van aanpassingen voor een goede operationele betrouwbaarheid;
- het behalen van de KRW-reductieopgaven m.b.t. effluentkwaliteit;
- het inspelen op de demografische ontwikkelingen en toename van het afvalwateraanbod.

Daarnaast is met het voorbereidingskrediet een ontwerp gemaakt van een aangepaste sliblijn waarbij het uitgangspunt is dat slib van rwzi Land van Cuijk centraal vergist wordt op rwzi 's-Hertogenbosch. De afvoer van het slib van Land van Cuijk naar 's-Hertogenbosch is een belangrijk onderdeel om project USGDB in 's-Hertogenbosch te kunnen realiseren. Project USGDB is door netcongestie onzeker geworden (informatienota ook op deze AB-agenda), vandaar dat het voorliggende voorstel enkel de waterlijn op rwzi Land van Cuijk betreft. En het voorbereidingskrediet is gebruikt om een schetsontwerp van een nutriëntenfilter te maken.

Het hier voorgestelde project betreft nu de renovatie van de rwzi en de uitbreiding van de waterlijn met een extra beluchtingstank en de renovatie van de gehele waterlijn. Daarna volgen nog een aantal fasen op de rwzi die in separate voorstellen aan het bestuur voorgelegd worden:

- Fase 2: renovatie óf aanpassing van de sliblijn
- Fase 3: aanvullende zuiveringsstap voor nutriënten en medicijnresten

In dit voorstel is de argumentatie voor de uitvoering van deze aanpassingen en kwaliteitsverbeteringen op rwzi Land van Cuijk nader toegelicht.

BEOOGD EFFECT

Het komen tot realisatie van de aanpassingen en kwaliteitsverbeteringen van de waterlijn op rwzi Land van Cuijk waarmee structureel voldaan wordt aan de KRW-reductieopgave.

ARGUMENTEN

- 1.1 *Gedeeltelijke renovatie is noodzakelijk voor een goede operationele betrouwbaarheid*

In de periode 1997-2000 is de rwzi Land van Cuijk voor het laatst ingrijpend gerenoveerd. Een groot aantal procesonderdelen is na 25 jaar aan renovatie toe om een goede operationele betrouwbaarheid te garanderen. Niets doen zou tot gevaarlijke situaties kunnen leiden. In het project wordt het uitgangspunt gehanteerd dat alle procesonderdelen na afloop van de renovatie weer voor lange tijd (>8 jaar) mee kunnen gaan.

1.2 Uitbreiding is noodzakelijk voor het kunnen verwerken van de toekomstige aanvoer

De capaciteit van de rwzi Land van Cuijk wordt momenteel voor nagenoeg 100% benut, daardoor zullen kleine veranderingen meteen doorwerken in de effluentkwaliteit. Uit onderzoek is gebleken dat op de rwzi maatregelen getroffen moeten worden om te kunnen anticiperen op de autonome groei (bevolkingsgroei, ontwikkelingen bedrijventerreinen en industrie). Met het gemaakte ontwerp kan een toename in vuillast van 22.300 i.e. worden opgevangen. De te treffen maatregelen zijn het aanpassen van de waterlijn, het vergroten van het beluchtingsvolume en het vergroten van de beluchtingscapaciteit. De zuivering echter hydraulisch niet uitgebreid. Door afkoppelen en afspraken met bedrijfsmatige lozingen wordt de toename van de hoeveelheid afvalwater opgevangen.

1.3 Uitbreiding is nodig om structureel te kunnen voldoen aan de KRW-reductieopgave voor stikstof en fosfor

Na realisatie van de maatregelen wordt structureel voldaan aan de KRW-reductieopgave voor nutriënten en dragen we ons deel bij aan het realiseren van de KRW-doelen. Hierbij worden knelpunten die ervaren worden met de huidige zuivering opgelost.

1.4 Verdere ontwerpwerkzaamheden voor de sliblijn wachten

Het vervolg van de ontwerpwerkzaamheden aan de sliblijn op de rwzi Land van Cuijk kan en zal wachten op een definitief besluit voor de uitbreiding slib- en gaslijn op de rwzi 's-Hertogenbosch. Hiermee wordt voorkomen dat er onnodige kosten gemaakt worden.

2.1 Met een bestemmingsreserve kan de bedrijfszekerheid tijdens de renovatie op peil gehouden worden

Met het zicht op de renovatie zijn er mogelijk onderdelen die vaker dan normaal onderhoud vergen. Ook kan het nodig zijn dat als tijdens de renovatie blijkt dat onderdelen van de installatie die gerenoveerd worden, niet meer voldoen voor een goede bedrijfszekerheid, deze onderdelen toch nog vernieuwd moeten worden. Om hiervoor voldoende middelen beschikbaar te hebben is het verstandig om een bestemmingsreserve te vormen.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

1.1 De bestuurlijke ambitie "Effluent is KRW-norm" wordt met deze maatregelen nog niet gerealiseerd

Na realisatie van de maatregelen wordt voldaan aan de KRW-reductieopgave voor nutriënten en dragen we ons deel bij aan het realiseren van de KRW. De bestuurlijke ambitie "Effluent is KRW-norm" wordt hiermee nog niet gerealiseerd. Realisatie van een aanvullende zuiveringsstap wordt opgepakt nadat de zuivering is aangepast en gerenoveerd (fase 1 en 2 zijn afgerond). Dit omdat de realisatie van aanvullende zuiveringsstappen voor alle rwzi's in een aparte aanbesteding is gegund middels een raamcontract.

1.2 Renovatie en effluentkwaliteitsverbetering wordt gefaseerd uitgevoerd

De renovatie- en uitbreidingsplannen voor rwzi Land van Cuijk zijn in vier fasen onder te verdelen, hierdoor is geen sprake van één groot project Land van Cuijk maar kleinere deelprojecten. Nadeel is dat dit kostenverhogend kan zijn, wel worden desinvesteringen hiermee voorkomen.

Fase 1: Renovatie zuivering en uitbreiding beluchtingstanks (gereed 2026) – **huidige voorstel**. Na akkoord zal de realisatie in gang worden gezet en worden afgerond in 2026.

Fase 2: Renovatie of aanpassing van de sliblijn. Indien duidelijk is of het project USGDB gerealiseerd gaat worden kan de sliblijn op rwzi Land van Cuijk aangepast of gerenoveerd worden.

Fase 3: Realiseren bestuurlijke ambitie effluent=KRW-norm en versneld implementeren medicijnrestverwijdering. Dit deel zal worden voorbereid binnen het onlangs speciaal hiervoor afgesloten raamcontract voor nabehandelstappen. Realisatie hiervan start pas nadat de renovatie en uitbreiding is afgerond.

Investeringsvoorstellen voor (de voorbereiding van) de volgende fasen volgen te zijner tijd.

1.3 *De procedure voor de vergunningsaanvraag is nog niet volledig afgerond*

Om geen vertraging op te lopen is eind augustus 2023 al een omgevingsvergunning aangevraagd voor de uitbreiding en renovatie van de rwzi Land van Cuijk. De stikstofemissie tijdens de bouwphase kan naar verwachting intern worden gesaldeerd door toepassing van een katalysator op de gasmotor (WKK). Hierdoor verwachten wij dat de vergunningen verleend kunnen worden.

1.4 *Beschikbaarheid van voldoende elektrisch vermogen is nog onzeker (netcongestie)*

Rondom de rwzi Land van Cuijk heeft het elektriciteitsnet momenteel onvoldoende capaciteit om aan alle vraag naar elektra te kunnen voldoen. De uitbreiding van rwzi Land van Cuijk vergt een bescheiden uitbreiding van elektrisch vermogen, dus door de gefaseerde aanpak verwachten we hier in voldoende mate op te anticiperen.

Hierover wordt met de netbeheerder gesproken én er wordt per 1 oktober 2024 landelijk een nieuwe voorrangsregeling voor stroom van kracht, waarin de waterschappen een hogere prioriteit is toegekend in verband met het grote belang van uitvoering van hun wettelijke taak.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

In het Projectenboek 2024, voor kennisname aangeboden bij de vastgestelde Programmabegroting 2024, is voor het project Uitbreiding verwerkingscapaciteit rwzi Land van Cuijk het volgende opgenomen:

PJB-nr.	Projectnaam		Totaal	
255	Uitbreiding verwerkingscapaciteit rwzi Land van Cuijk	Uitgaven	€	76.000.000
		Inkomsten	€	-
Opgenomen in projectenboek 2024			€	76.000.000

Investeringskrediet	€	63.000.000
----------------------------	---	-------------------

Gevraagd krediet:

Het benodigde uitvoeringskrediet ten behoeve van realisatie van de aanpassing van en kwaliteitsverbetering op de rwzi Land van Cuijk bedraagt, op basis van de huidige raming, € 63 miljoen. De onderbouwing van dit bedrag is weergegeven in de kostenraming (bijlage 2). Voor dit

project is eerder (IB2021-05, AB 26 februari 2021 en IB2023-18, AB 17 november 2023) voor respectievelijk € 2.000.000 en € 4.500.000 aan voorbereidingskrediet verstrekt.

Effecten investeringsvolume:

Gelet op de marktontwikkelingen wordt een hoger krediet aangevraagd dan wat is opgenomen in het Projectenboek 2024 en waar in meerjarig kader mee is gerekend. De gevolgen van deze kredietverhoging zullen, in samenhang met de actualisatie van andere projecten, worden verwerkt in de Begroting 2025.

Er is € 69.500.000 nodig voor de renovatie en uitbreiding van de waterlijn, hierdoor is nog maar € 6.500.000 beschikbaar voor de sliblijn (aanpassing of renovatie); dit zal niet toereikend zijn. Daarnaast is er voor rwzi Land van Cuijk een bedrag van € 4.000.000 gereserveerd ten behoeve van maatregelen om de effluentkwaliteit te verbeteren op het gebied van nutriënten en medicijnen (fase 3). Dit zal niet toereikend zijn. De verwachte extra kosten worden geprogrammeerd via de begroting. En afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de netcongestie zal ten behoeve van de voorbereiding van fase 2 en mogelijk fase 3 aanvullend voorbereidingskrediet nodig zijn.

Effect op exploitatie:

Naast de kapitaallasten nemen de jaarlijkse exploitatielasten (voor beheer en onderhoud) toe met € 200.000. Dit speelt vanaf het jaar 2027. De financiële consequenties van dit voorstel zijn zichtbaar in bijgaande financiële paragraaf (bijlage 1).

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

De te treffen maatregelen op de rwzi Land van Cuijk zijn in de voorbereiding verder uitgewerkt en in het perspectief geplaatst van de doelstelling om Aa en Maas circulair en energieneutraal te maken.

Door de emissiereductie van stikstof en fosfor zal de kwaliteit van het oppervlaktewater verbeteren. Om een goede ecologische toestand te realiseren zijn aanvullende andere maatregelen in het watersysteem nodig (doorstroming, morfologie oevers e.d.).

De maatregelen in fase 3 zullen een verdere bijdrage leveren aan de verbetering van de waterkwaliteit en ecologie.

UITVOERING/VERVOLG

Wat	Wanneer
Aanvraag uitvoeringskrediet	2024 Q2
Verdere uitwerking UO	2024 Q1-2
Start bouw uitbreiding waterlijn met een AT	2024 Q3
Renovatie waterlijn	2025
Aanpassen slib- en gaslijn	2026
nazorg	2027

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

Via de gebruikelijke kanalen zal in afstemming met de afdeling communicatie gecommuniceerd worden over het bouwproject.

BIJLAGEN

1. Financiële paragraaf
2. Raming

VERSIEDATUM

13 mei 2024

AAB-BESLUIT

ONDERWERP:

Aanpassingen en kwaliteitsverbeteringen op rwzi Land van Cuijk

AGENDAPUNT:

BESLUITNUMMER:

—

INVESTERINGSBESLUIT:

Het algemeen bestuur van waterschap Aa en Maas;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 28 mei 2024;

gezien het advies van de commissie Emissiebeheer van 13 juni 2024;

BESLUIT:

1. Een uitvoeringskrediet van € 63 miljoen beschikbaar te stellen voor de realisatie van diverse aanpassingen en kwaliteitsverbeteringen op rwzi Land van Cuijk;
2. Een bestemmingsreserve te vormen van € 2.000.000 voor de instandhouding van rwzi Land van Cuijk.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering van 5 juli 2024.

De secretaris,

De dijkgraaf,

Peter Verlaan

Mario Jacobs